

[Udenrigsministeren.]

portugisiske kolonistyre i Afrika. I denne verdensdel henstår der imidlertid fortsat meget alvorlige uløste problemer. Jeg tænker selvfølgelig først og fremmest på forholdene i Sydrhodesia og i Sydafrika. Vel har de hvide minoritetsledere i erkendelse af de ændrede forhold i det sydlige Afrika haft visse kontakter med ledere i de øvrige afrikanske lande, men det er fortsat en kendsgerning, at et overvældende flertal af afrikanere i de to områder fuldstændig domineres af et lille mindretal. Dette mindretal vil forhåbentlig være i stand til at læse skriften på væggen, før det er for sent at opnå politiske løsninger. Det må desværre erkendes, at netop de allerseneste begivenheder i området tvinger os til at dæmpe forhåbninger om en snarlig løsning.

For den sydafrikanske regerings vedkommende vil viljen til ændringer bedst kunne vises ved, at den straks bringer sin fortsatte ulovlige tilstedeværelse i Namibia til ophør og accepterer den namibianske befolknings ret til selvbestemmelse.

Danmark har gennem årene været en af de vigtigste bidragydere til FN's uddannelses- og træningsprogram for Sydafrika. Vi har via dette program været i stand til at hjælpe også mange namibianeres ønsker om videre uddannelse, et formål, der også søges imødekommet gennem bidrag til Namibia-fonden.

Inden jeg går over til øst-vest-problemerne og den europæiske situation, herunder det nylige topmøde i Dublin, vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om det enkelte spørgsmål, som vel har optaget sindene her i landet mest i den senere tid, og som samtidig har nær forbindelse med forholdene i vor del af verden. Jeg tænker på udviklingen i Mellemøsten.

Regeringen følger med stor opmærksomhed de bestræbelser, der er i gang for at finde en politisk løsning på denne tragiske konflikt, som igennem årtier har medført krig og menneskelige lidelser i umådeligt omfang for de direkte implicerede, og som samtidig har udgjort en trussel mod den internationale afspænding.

Det er vort oprigtige ønske, at der tilvejebringes en politisk varig løsning, som yder retfærdighed til alle sider. Ligevægtssynspunktet fra sikkerhedsrådsresolution 242 i

1967 og fra EF-erklæringen af november 1973 har præget forsøgene såvel i FN som inden for den europæiske og nordiske kreds på at finde en politisk løsning på konflikten.

Skiftende regeringer har støttet dette synspunkt, som fortsat er grundlaget for vor holdning til dette alvorlige problem.

Som det gentagne gange er blevet sagt her og i FN, så erkender vi den udvikling, der har fundet sted med hensyn til palæstinaernes lovlige rettigheder, og som der selvfølgelig må tages hensyn til, hvis der skal skabes en varig og retfærdig fred i området.

Vi fremhæver samtidig retten for enhver stat i området — enhver — såvel Israel som dets arabiske naboer til at leve i fred inden for sikre og anerkendte grænser.

Det er med oprigtig glæde, at regeringen kan konstatere, at den konfrontation, der i efterkrigstiden har karakteriseret forholdet mellem øst og vest, i stadig højere grad erstattes af forskellige former for samarbejde. Målet må være gennem en udvikling i bredden og i dybden af samarbejdet at skabe et net af fælles interesser, der kan øge forståelsen og tilliden mellem landene i øst og i vest.

Udviklingen af forholdet mellem USA og Sovjetunionen i de senere år er en god illustration af den proces, jeg her nævner. Disse to lande bærer selvfølgelig et ganske særligt ansvar for afspændingspolitikens sikkerhedspolitiske indhold.

Den midlertidige aftale om begrænsning af de strategiske våben, altså den såkaldte SALT-aftale, af aftalen om forebyggelse af atomkrig og de hyppige amerikansk-sovjetiske topmøder er udtryk for, at de er sig dette ansvar fuldt bevidst.

Samtidig har de på et stort antal sagsområder indgået forskellige samarbejdsaftaler. Den samlede virkning er en befæstelse af grundlaget for den afspænding, begge har opstillet som deres politiske mål.

Udviklingen i Europa frembyder et tilsvarende billede. På to store konferencer, styrkereduktionsdrøftelserne i Wien og sikkerheds- og samarbejdskonferencen i Genève, søger de europæiske lande og Canada sammen med USA og Sovjetunionen at finde løsninger på vigtige problemer om sikkerhed og afspænding i vor del af verden.